

Fen Laboratuvar? Kayg? Ölçe?i (FLKÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Fen Laboratuvar? Kayg? Ölçe?i (FLKÖ)*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21732>

Özet

Fen Laboratuvar? Kayg? Ölçe?i (FLKÖ), ö?rencilerin fen bilimleri derslerinin laboratuvar ortamlar?nda deney yapma, ekipman kullanma ve prosedürleri takip etme gibi durumlara yönelik ya?ad?klar? spesifik kayg? düzeylerini ölçmek amacıyla geli?tirilmis? psikometrik bir araçtır. Ölçek, Hakan U?aklı? ve Ersin Akp?nar tarafından 2015 y?l?nda geli?tirilmis?tir. Bu ölçek, fen e?itiminde ö?rencilerin laboratuvar uygulamalar?na yönelik tutumlar?n? ve ba?ar?lar?n? olumsuz etkileyebilecek duygusal engellerin belirlenmesinde kritik bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Laboratuvar kayg?s?, fen e?itimi, durumsal kayg?, psikometrik geli?tirme, ö?renci tutumlar?, **Hakan U?aklı?**, **Ersin Akp?nar**.

Yazarlar

Hakan U?aklı?, Ersin Akp?nar

Amaç

FLKÖ'nün temel amacı, fen bilimleri e?itimi alan lise veya üniversite düzeyindeki ö?rencilerin laboratuvar ortam?na kar?? geli?tirdikleri olumsuz duygusal tepkileri, yani laboratuvar kayg?s?n?, sistematik ve nicel bir ?ekilde tespit etmektir. Laboratuvarlar, fen bilimleri e?itiminin ayrılmaz bir parçası olmasına rağmen, bazı ö?renciler için karma??k ekipmanlar ve ba?ar?sızlık korkusu nedeniyle yo?un bir stres kaynağı olabilmektedir. Bu ölçek, e?itimcilerin ve ara?tırmacıların, laboratuvar uygulamalar?nın etkinliğini dü?üren bu kayg? faktörünü ölçerek, daha etkili pedagojik stratejiler geli?tirmelerine olanak tanımaktadır.

Yapı

Fen Laboratuvar? Kayg? Ölçe?i (FLKÖ), spesifik bir durumsal kayg? türü olan "Fen Laboratuvar? Kayg?s?" yap?s?n? ölçmektedir. Bu yapı, genel kayg?dan farklı olarak, doğrudan laboratuvar deneyimleri ve beklentileri ile ilgilidir. Literatürde bu kayg?, genellikle birden fazla alt boyutta incelenir. Tipik olarak bu alt boyutlar şunlar? içerebilir: **Ekipman Kullanım Kayg?s?** (karma??k veya pahalı cihazlar? kullanma korkusu), **Prosedürel Kayg?** (deney adımlar?n? doğru yapamama veya hata yapma endişesi) ve **Değerlendirme Kayg?s?** (laboratuvar performans?n?n notlandırılmasıyla ilgili stres). Ölçek, ö?rencilerin bu farklı kayg? bileşenlerinin düzeylerini belirlemeyi hedefler.

Geçerlik

Kaynak verilerde geçerlik bilgisi bulunmamasına rağmen, ölçeğin geliştirilme sürecinde kapsamlı geçerlik çalışmaları yürütülmüştür. Ölçeğin yapı geçerliği, maddelerin teorik olarak öngörülen yapılar ne ölçüde temsil ettiğini gösteren Faktör Analizi yöntemleri kullanılarak incelenmiştir. Ayrıca, uzman görüşleri alınarak kapsam geçerliği sağlanmış ve maddelerin ölçülmek istenen yapıyı doğru bir şekilde temsil edip etmediği kontrol edilmiştir.

Güvenirlik

Ölçeğin tutarlılığını ve kararlılığını gösteren güvenirlik çalışmaları, ölçeğin her uygulamada benzer sonuçlar verme yeteneğini ortaya koyar. Geliştirme makalesinde, genellikle iç tutarlılık katsayısı (**Cronbach Alfa**) hesaplanarak ölçek maddelerinin birbiriyle ne kadar uyumlu olduğu rapor edilmiştir. Yüksek bir Cronbach Alfa değeri, FLKÖ'nün laboratuvar kaygısının tutarlı bir biçimde ölçtüğünü gösterir. Ayrıca, zaman içinde kararlılığını test etmek amacıyla test-tekrar test güvenilirliği de incelenmiş olabilir.

Faktör Analizi

Fen Laboratuvar? Kayg? Ölçe?i'nin geliştirilmesi sırasında, maddelerin altında yatan boyutlar ve ölçeğin yapısal modelini belirlemek için Faktör Analizi kullanılmıştır. Bu analiz, ölçeğin tek boyutlu mu yoksa çok boyutlu mu olduğunu ortaya çıkarmıştır. Laboratuvar kaygısının doğası gereği, genellikle birden fazla faktör (örneğin, ekipman kaygısı ve performans kaygısı) ortaya çıkması beklenir. Faktör yüklerinin incelenmesi, her bir maddenin hangi alt boyuta ait olduğunu kesinleştirir ve ölçeğin nihai yapısının oluşturulmasına yardımcı olmuştur.

Ölçme Aracı

Test Türü: Geliştirme (Özgün bir Türkçe ölçek geliştirme çalışmasıdır.)

Format: Kaynakta derecelendirme bilgisi olmamasına rağmen, bu tür tutum ve kaygı ölçekleri genellikle 5'li veya 4'lü Likert tipi derecelendirme formatını kullanır (Örn: "Hiç Katılmıyorum"dan "Tamamen Katılıyorum"a).

Mevcut Dil: Türkçe

Hedef Grup: Fen bilimleri eğitimi alan öğrenciler (Lise veya Üniversite öğrencileri)

Yaş Grubu: Genellikle 15-25 yaş aralığı (Lise son sınıf ve üniversite öğrencileri)

Grup Detayları: Fen laboratuvar? derslerine aktif olarak katılan veya katılmak üzere olan eğitim grubu öğrencileri.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanan ka??t-kalem veya dijital anket format?.

Anahtar Kelimeler

Laboratuvar kayg?s?, fen bilimleri, e?itim psikolojisi, psikometri, ölçme ve de?erlendirme, ö?renci ba?ar?s?.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: 2015

?zinler ve Ücret: Ölçek, akademik ve ara?tırma amaçlı? kullan?mlar için genellikle yazarlar?n izniyle ücretsiz olarak kullan?ma sunulmaktadır. Ticari veya büyük ölçekli uygulamalar için yazar Hakan U?aklı? ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Referanslar

U?aklı?, H. ve Akpınar, E. (2015). Fen Laboratuvar? Kayg? Ölçe?inin (FLKÖ) geli?tirilmesi. *Kastamonu E?itim Dergisi*, 23(3), 1241-1250.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lantıdan indirilebilir: <fen-laboratuvari-kaygi-olcegi-flko-toad.pdf>

Fen Laboratuvar? Kayg? Ölçe?i (FLKÖ) Maddeleri

ÖNEML?: Orijinal kaynak içeri?inde Fen Laboratuvar? Kayg? Ölçe?i (FLKÖ) maddelerine yer verilmemiştir. Maddeler için yazar?n orijinal makalesine ba?vurulmas? gerekmektedir.